

Vaasan hallinto-oikeus

vaasa.hao@oikeus.fi

Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 26.6.2026, diaarinumero 457/2026

Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunnan valitus Lupa- ja valvontaviraston antamasta päätöksestä 27.3.2026 numero 136/2026, asiattunnus LVV-U/23724/2026, Stora Enso Oyj, Kemijärven suljetun sellutehtaan ympäristölupien muuttaminen ja betonijätteen hyödyntäminen käytöstä poistettavien altain täytöissä, Kemijärvi

Lausunto

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että valituksessa ei ole tuotu esiin sellaisia uusia seikkoja, joiden perusteella Lupa- ja valvontaviraston päätös olisi tarve kumota ja palauttaa uudelleen käsiteltäväksi tai muuttaa.

Lupa- ja valvontavirasto viittaa valituksessa esitettyjen vaatimusten ja perustelujen osalta päätöksen nro 136/2026 ratkaisuun ja sen perusteluihin ja lausuu valituksessa esitettyihin perusteluihin lisäksi seuraavaa:

Hakemusasioiden samanaikainen käsittely

Korkein hallinto-oikeus on 23.2.2022 antamallaan vuosikirjapäätöksellä, taltionumero 9 hylännyt Stora Enso Oyj:n Vaasan hallinto-oikeuden 10.2.2021 antamasta päätöksestä nro 21/0007/3 tehdyn valituksen ja kumonnut Stora Enso Oyj:n Kemijärven vanhan sellutehtaan jälkilammikon kunnostusta koskevan Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksen (13.5.2019 nro 61/2019) siltä osin kuin siinä on myönnetty lupa ruopatus lietteen käsittelyyn, hyödyntämiseen sekä betonijätteen hyödyntämiseen. Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään todennut, että asia palautetaan korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä esitetyillä perusteilla aluehallintovirastolle (nykyisin Lupa- ja valvontavirasto) uudelleen käsiteltäväksi.

Lupa- ja valvontavirasto on päätöksessään nro 136/2026 (s.83) perustellut yhtä aikaa vireillä olleiden hakemusasioiden samanaikaisen käsittelyn tarvetta. Perusteluista ilmenevästi Lupa- ja valvontavirasto on päätenyt ratkaisemaan Stora Enso Oyj:n ympäristölupien muuttamista koskevan hakemuksen eriaikaisesti korkeimman hallinto-oikeuden palauttaman asian kanssa.

Korkeimman hallinto-oikeuden palauttama hakemusasia on edelleen vireillä Lupa- ja valvontavirastossa. Asian tultua vireille aluehallintovirastoon lupaviranomainen on ensimmäisen kerran pyytänyt yhtiötä toimittamaan suunnitelman ruopatus lietteen käsittelystä 15.8.2022 mennessä. Yhtiö on toistuvasti pyytänyt lisää aikaa suunnitelman toimittamiseen. Kuten valituksenalaisen päätöksen nro 136/2026 ratkaisun perusteluista ilmenee, yhtiö on jatkuvasti kuitenkin antanut ymmärtää, että suunnitelmat ovat valmistumassa ja esittänyt uusia aikatauluja suunnitelman toimittamiselle. Toteuttamiskelpoista suunnitelmaa lietteiden käsittelystä, jonka perusteella olisi voitu

edetä asian kuulemisvaiheeseen, ei kuitenkaan edelleenkään ole saatu. Päätöksen perusteluissa mainittiin hakijan esittäneen, että suunnitelma lietteiden käsittelystä olisi valmistunut mahdollisesti helmi- tai maaliskuussa 2026.

Päätöksen antamisen jälkeen Lupa- ja valvontavirasto on 29.4.2026 pyytänyt Stora Enso Oyj:ltä täydennystä asiassa. Yhtiö on 29.5.2026 toimittamassaan asiakirjassa kuvannut edistymistään ruopatus lietteen jatkokäsittelymenetelmän selvittämisessä ja pyytänyt edelleen lisääaikaa suunnitelman toimittamiseen 31.12.2026 saakka. Lupa- ja valvontavirasto ei ole myöntänyt yhtiön pyytämää lisääaikaa. Lupa- ja valvontavirasto on 26.6.2026 pyytänyt toimittamaan 30.9.2026 mennessä tiedot toteutuneista (ml. kesän 2026 koetoiminta) koetoiminnoista, tuloksista sekä käytettävyydestä lietteiden käsittelyssä sekä alustavan realistisen suunnitelman koko lietemäärän käsittelystä. Tässä yhteydessä hakija voi tarkentaa saatujen lisäselvitysten perusteella lopullisen suunnitelman valmistumisajankohtaa.

Geotuubikentän vesien käsittely ja johtaminen

Lupa- ja valvontavirasto on hakijan esittämien tietojen ja 30.10.2024 alueelle tehdyn tarkastuskäynnin havaintojen perusteella arvioinut, että geotuubien sisältämä vesimäärä on todennäköisesti vähäinen ja että vesien erillinen käsittely on todennäköisesti mahdollista, kuten hakija on selityksessään esittänyt.

Lupa- ja valvontavirasto on arvioinut, että ratkaistaessa vireillä olevaa korkeimman hallinto-oikeuden palauttamaa ruopatus lietteen käsittelyä koskevaa asiaa, otetaan huomioon tämä päätös ja jälkilammikon käsittelyn lopettaminen, joten geotuubien valumavedet voidaan siinä päätöksessä määrätä käsiteltäväksi erikseen ja johdettavaksi niin, ettei jälkilammikkoon aiheudu päästöjä – myös käsittelyyn liittyvät riskit arvioidaan vasta siinä päätöksessä. Geotuubeista tulevat vedet on käsiteltävä riittävällä tavalla, mutta käsittelymenetelmä ei ole sidoksissa nyt paikalla oleviin tai annetun päätöksen mukaisiin järjestelmiin. Hakijan on esitettävä riittävä vesienkäsittelymenetelmän, kun geotuubeihin varastoidun lietteen käsittelymenetelmä on selvillä. Valittava käsittelymenetelmä vaikuttaa muodostuvien vesien määrään ja laatuun.

Valituksessa mainittu Fortumin koetoiminta ja sen arviointi ei ole sisällynyt tähän hakemukseen.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen jälkilammikon vesienkäsittelyn lopettaminen on voitu ratkaista tässä yhteydessä eikä geotuubeihin varastoidun lietteen käsittelyä koskevan asian etenemistä ratkaisuvaiheeseen ole tarvinnut odottaa.

Lietteestä aiheutuvien riskien uudelleenarviointi

Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta on lisäksi katsonut, että asian palauttamisen yhteydessä jälkilammikkoon 11 hehtaarin alalle jätetystä lietteestä aiheutuvat riskit tulisi arvioida uudelleen.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että jälkilammikon kunnostus on katsottu ELY-keskuksen lausunnolla (24.8.2023) loppuunsaatetuksi, eikä mahdollisten riskien arviointi siten ole sisällynyt valituksenalaisessa päätöksessä käsiteltäviin asioihin.

Lausunnon on esitellyt ympäristöylitarkastaja Mari Sallmén ja lausunnon ovat ratkaisseet ympäristöylitarkastaja Mari Kangasluoma ja ympäristöneuvos Juha Anttila (puheenjohtaja).

Lausunto on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Tämä asiakirja LVV-U/23724/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/23724/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Sallmén Mari 10.08.2026 10:36

Ratkaisija Kangasluoma Mari 10.08.2026 10:38

Puheenjohtaja Anttila Juha 10.08.2026 10:35